

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Dumineca.)

Telefon Nr. 146.

Adresă telegrafică: „Folia Poporului”, Sibiu.

INCERATE

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Mășinilor Nr. 12).

Un șir peis prima oară 14 bani, a doua oară
12 bani, a treia oară 10 bani.

In preajma sinoadelor.

Ca în alți ani, și de astădată, se vor întruni la Dumineca Tomii, deputații sinoadelor diecezane ale bisericii ortodoxe dela noi, pentru de-a-și îndeplini datoria, ce li-s'a impus de către alegători. Duhul Sfânt va fi implorat să se coboare asupra acestor aleși ai poporului și ai bisericii, cari au misiunea să delibereze, până când fii și frații lor, stând în slujba tronului și a patriei, se luptă cu un sălbatec eroism în potruva nenumăraților dușmani ai țării noastre. Sesiunea aceasta a sinoadelor este deci a doua, care trebuie să se deschidă în toiul războiului mondial. Și totuși, e o mare deosebire între simțimintele, pe cari le aveau deputații sinodali în anul trecut și între lumea sufletească, ce ni-a deschis-o spectacolul văzut în timpul din urmă.

Moartea mitropolitului Ioan Meșianu a lăsat biserica ortodoxă dela noi în jale și văduvie, tocmai atunci când avea cea mai mare nevoie de o conducere probată și bine chibzuită. Războiul a pus o seamă de probleme sociale și politice, cari trebuie să preocupe și biserica, pentru de a li-se da o deslegare potrivită cu exigentele și nevoile neamului nostru. Astfel chestiunea orfelinelor, care a fost îmbrățișată cu toată căldura de cele două biserici românești, dovedește, că inițiativa luată de persoanele așezate în fruntea bisericii spre îndeplinirea unei opere naționale e întimpinată cu încredere desăvârșită și cu o largă înțelegere de către toți fii neamului nostru. Dar în afară de problemele aceste deputații sinoadelor eparhiale vor trebui să pună în discuție cel mai însemnat drept, care ni-e garantat printr'o lege fundamentală a țării noastre și pe care ei sunt chemați de a-l apăra cu glasul lor: *autonomia* bisericii noastre.

Dreptul autonom al bisericii ortodoxe din Ungaria și Transilvania e garantat nu numai prin Statutul Organic, ci și prin articolul de lege IX

din 1868, precum și prin § 8 al articolului de lege XX din 1848. Prin aceste importante legi biserica noastră a obținut dreptul de a se putea cărmui, de a-și împlini chemarea și a-și administra afacerile bisericesti, școlare și fundamentale, fără ingerința puterii de stat, adică a guvernului și a corpurilor legislative. Dacă biserica ar fi încălcată în acest drept al ei, sinoadele eparhiale și congresul mitropoliei sunt îndatorate să facă tot ce e cu putință, pentru de a apăra autonomia bisericii, care e un stâlp al existenței noastre naționale.

Până acum, la orice ocazie, ce ni s'a dat, am prezentat autonomia bisericii dela noi, ca o cetate cu porțile de aramă, în lăuntrul căreia, veghind neadormiți, vom fi în stare a înfrânge săgețile dușmane și a înfrunta orice primejdie. Războiul de față ne-a dat însă alte învățăminte. Cetăți mari, inzestrate cu nenumărate forturi, cari împrăștiau foc și moarte, nu au fost în stare să reziste la bătaia tunurilor înfricoșate ale poporului german. Dacă nu se închinau înaintea dușmanului, ele erau șterse de pe fața pământului. Atunci s'a iscodit o nouă metodă de luptă. Soldații au părăsit cetățile cu întărituri de fer și de beton, au săpat șanțuri în pământul țării și cu piepturile lor au trebuit să apere gîlia strămoșească. Ca prin minune piepturile desfăcute ale soldaților, în care clocoțea dragostea lor sfântă pentru patrie, s'au dovedit înzecit mai puternice, ca zidurile cetăților de fer.

Așa stăm și cu autonomia bisericii. În trecutul plin de suferințe noi nu ne-am bucurat de nici un drept, am fost prigonii pentru credință și pentru obârșia noastră deopotrivă. Dar cu cât năvăleau mai mulți lupi răpitori în turmă, cu atât se închiegau mai strâns și mai puternic credințioșii bisericii românești, pentru de-a respinge orice încercare de a ne încătușa. Mulțimea poporului a suferit,

într'o tăcere măreață, apăsările religioase, cari ne prezintă cea mai frumoasă pagină din istoria Românilor ardeleni. Strămoșii noștri aveau dragoste profundă pentru biserica lor, care îi apăra mai bine decât orice constituție.

Iar noi?

Sinoadele diecezane din anul acesta vor avea posibilitatea să se pronunțe și să dea un răspuns și la întrebarea aceasta. De deputații sinodali, cari se vor întruni acum însă, nu legăm speranțe prea mari. Ei se prezintă, ca în orice organizație constituțională, divizați în două tabere. Una a celor, cari triumfează și cealaltă, a acelor, cari au fost zdrobiți. Cei dintâi, deși biruitori, nu zimbesc ironic în fața adversarului. Își pleacă capetele, se ascund din fața lui și așteaptă cu conștiința îngreunată desfășurarea lucrurilor. Iar cei învinși stau cu fruntea ridicată, deoarece văd, că au luptat apărând cauza sfântă a bisericii și simțesc, că din ei vorbește sângele autentic al poporului românesc. Ei zic: „Biserica e la mijloc; de jur împrejur stă însă munca și suferința noastră. Un popor poate părăsi totdeauna ce i-s'a dat, dar niciodată nu se va găsi un popor, care să consimtă a părăsi, ceeace și-a dat el însuși, suferind și luptând“.

Duhul Sfânt, pogorându-se asupra noastră, va trebui să restabilească desăvârșita armonie dintre om și om. Pârjolul, ce bătue lumea întegă a răscolit atâtea neazuri și suferințe, pe toate terenele, încât neamul, patrial și biserica sunt în drept a cere dela noi, învingere de sine și resemnare până atunci, când vor veni alte vremuri.

De aceea credem, că în sinoadele bisericii ortodoxe din Ungaria și Transilvania, patimile răscolite de antagonismul dinre partide, se vor potoli, pentru a salva interesele superioare ale bisericii.

Un deputat sinodal

Din zilele serbătorilor...

De Ion Clopoșel,

Vremurile de prefacere au avut întotdeauna o notă suflătoare distinctă, o stare de spirit caracteristică, exprimată plastic de fraza franceză: *l'etat balcanique*. Două elemente predominante constituiesc această notă suflătoare. Spiritele sunt lipsite de perspectivele clare ale viitorului, și în intervale de timp apropiate ele sunt robite de entuziasm nețărnut și de profund pesimism. Două elemente suflătoare cari bat extremele.

Popoarele balcanice! De veacuri ele s'au abătut în atmosfera asta de exaltare și dezolare excesivă. În gospodăria lor națională n'au fost niciodată capabile să imprime o stabilitate idealurilor, pe cari să le cultive cu o perseverență de fier și, în marginile drepturilor ce emanau numai din viața lor etnică, ci totdeauna au râvnit să și ridice un edificiu politic care să se întinde mai departe decât la care le îndreptățiau așezările lor naționale. Și de aici speranțe mândre neisbândite, iluzii sfărâmate, ore de glorie visată, urmate de ore de îndoială chinătoare. Aceasta este *l'etat balkanique*.

Dar dacă această stare de spirit până, în timpul nostru constituia apanagiul sufletului balcanic, ea, cu vremea de astăzi de adâncă prefacere a societății omenești, de răsturnare radicală, s'a generalizat, s'a repercutat în sufletul tuturor popoarelor ce se întremălesc cu infernală abilitate a mașinăriilor produse de industria de războiu. Nici chiar neutralii n'au rămas scutiți de schimbarea aceasta suflătoare immanentă războiului. Sunt momente în cari beligeranții și neutralii privesc cu încredere într'un viitor glorios, nădejdi senine îi încălzesc, îi întăresc, le dă siguranța zilei de mâine, însă cum flagelul continuă cu ravagiile sale în proporții tot mai mari și durată se prelungește de necrezut, vin clipele îndoielii, nedumeririi dacă ceice participă la danțul măcelului vor fi în stare să presteze până în capăt eforturile de alimentare a incendiului, și dacă cei neutrali vor avea posibilitatea să și ferească de flacări coperișul gospodăriei lor până la sfârșit. Enervantă stare de spirit, *l'etat balkanique*.

Dacă s'ar putea să se fixeze momentele stării suflătoare prin cari a trecut neamul nostru din monarhie dela începutul războiului, desigur cele două elemente ale stării de spirit balcanice ar fi puse în evidență, scoase în relief, în chip deosebit de pregnant. Căci reprezentanții sângelui nostru au plecat sub arme, au sucombat pe câmpurile de luptă fără să cârtească, duc greul războiului fără murmur, cu convingerea în suflet că își fac o datorie, vă respectează o tradiție doar au luptat și strămoșii noștri sub steaguri împărătești, și cu convingerea luminoasă, iscoditoare de puteri că jertfele și ostenețele lor vor avea ca rod punerea în siguranță a căminurilor lor, a rosturilor lor familiare și obștești, înflorirea vieții noastre naționale. Vitejii sunt răsplățiți pretutindeni nu numai cu medalii ci cu sollicitudinea caldă a celor de sus, dela putere, față de dorințele și nevoile lor. Dar optimismul acesta n'are în continuu aceeași intensitate, ci decăteori este pusă la îndoială buna credință românească și concetățeni de altă naționalitate monopolizează numai pentru ei gloria armelor și jertfelor, vin clipele de întristare.

Aceasta este starea de spirit balcanică la noi. Și orice s'ar zice, lupta aceasta între

cele două elemente dau un splendid echilibru sufletesc. Vin ceasuri însă încât elementul negativ rămâne singur dominant când se înstăpânește cu putere nelimitată. În zilele de sărbătoare ale Paștilor Domnului n'a poate stăpâni acest element ci, atențiunea generală fiind concentrată asupra Învierii lui Isus, un gând va răsări în suflete umplându-le de lumina sa, că pătimirii omenirii de astăzi îi vor urma Paștile, zilele de pace dreaptă, de înviere a simțimentelor, îndulcire a moravurilor, constituire a raporturilor legitime și fecunde dintre neamuri.

Fascinați de triumful adevărului, vieții asupra morții la Paștile acestui an, sufletul cui nu va fi robit de nădejdea că pacea va aduce înviere, că ramura de oliv nu va înflori în ruinele neamurilor, sufletul cui nu este stăpânit de optimism?

Ultimatul Americii.

Germania încă nu a luat nici o hotărâre cu privire la cea din urmă notă a Americii, care formează cea mai important obiect de discuție în toate cercurile. Acum se cumpănesc bine lucrurile și răspunsul, ce i se va da Americii va fi gata abia în cursul săptămânei viitoare. Cancelarul german s'a întors din cartierul general, îndată ce a primit ultimatul, a petrecut zilele serbătorilor în Berlin, unde a avut întrevedere și cu ministrul plenipotențiar al Americii și apoi a plecat din nou la cartier, ca să prezinte rezultatul pertractărilor sale Împăratului Wilhelm.

În unele cercuri s'a înstăpânit deja un strop de optimism, care se întemeiază pe faptul că cancelarul a intrat în tratative cu ministrul american, precum și pe zvonul, că contele Bernstorff, ministrul german, la New-York, ar fi declarat, că Germania în principiu admite niște concesii Americii. Câțiva profesori de universitate din America, într'o depeșă de Paști, au asigurat pe colegii lor din Germania, că partea cea mai mare a americanilor dorește menținerea păcii cu Germania.

Berlin. — Din Washington se telegrafiază: Aseară a sosit o telegramă la ministerul de externe al Statelor Unite din partea ambasadorului american Gerard din Berlin. După această telegramă Germania e dispusă să facă unele concesii, dar de acelea, cari să fie în conformitate cu spiritul public. Persoane competente dela ministerul de externe, cari au luat la cunoștință de aceste concesii, sunt încă în expectativă.

Președintele Wilson și ministrul de externe Lansing, sunt în permanentă legătură.

Berlin. — Ediția din Paris a ziarului „Newyork Herald” anunță din Washington: Ambasadorul german Bernstorff a declarat după convorbirea ce a avut-o cu Lansing, că situația încă n'o consideră ca disperată și că încă e posibil să se afle o soluție în chestia războiului submarin. Răspunsul Germaniei nu va fi trimis mai curând decât Marți sau Miercurea viitoare.

Berlin. — În Washington — dupăcum anunță corespondentul de acolo — poziția e optimistă. Bărbații politici din anturajul guvernului cred cu siguranță că va reuși să se înlăture criza.

Berlin. — În cercurile americane de aici a dominat eri o poziție mai animată, căci domnește convingerea că conferințele între reprezentanții Americii și Germaniei urmează în mod favorabil.

O dovadă și mai bună că lucrările au luat o întorsătură spre bine, e că operațiunile

comerciale germano-americane, cari de sigur nu s'ar fi făcut, dacă s'ar fi întrerupt raporturile între Germania și Statele-Unite.

„Berliner Tageblatt” scrie: Incât privește conflictul germano-american, se poate spune astăzi numai atâta, că tratativele, pentru de a se încunjura o ruptură deschisă, se urmează. Rezultatul acestor consfătuiri însă nu se poate prevedea. Dacă bursa din Berlin a avut curs slab azi, concluzia ce se poate face de aici e tot așa de îndreptățită ori neîndreptățită, ca și reușirea bursei ce s'a observat eri în New-York. Aceasta ameliorare a bursei din New-York a rezultat din știrile venite din Berlin, că guvernul german a avut consfătuiri cu ministrul american Gerard din Berlin. Din aceasta ar urma, că guvernul german nu se pune pe un punct de vedere cu totul opus, ci caută mijloacele pentru a înlătura conflictul. Fiind aceasta situația, nu trebuie să renunțăm la nădejdea, că se va putea stabili o înțelegere prin ceace nu vrem să ne facem profeți, deoarece e greu a avea informații neîntrerupte asupra dispoziției, ce domnește la Washington. O nouă întrevedere între cancelarul și ministrul Americii n'a mai avut loc.

Din Berlin se anunță:

Cancelarul a plecat în cartierul general, pensru a prezenta Împăratului propuneri definitive în chestia notei americane.

„Wiener Tageblatt” e informat din Berlin, că se va face totul ceace e compatibil cu onoarea imperiului și cu necesitățile militare, pentru a evita ruptura amenințătoare.

Ministrul Gerard în cartierul general.

Berlin, 28 Aprilie. — Ministrul Americii Gerard a plecat eri la cartierul general, ca să se anunțe în audiență la împăratul Wilhelm.

Semne îndoielnice.

Washington, 28 Aprilie. — Departamentul de stat a sfătuit pe corespondenții ziarelor să nu fie optimiști. Președintele a ordonat înființarea cenzurei în cazul, că va izbucni războiul și a dispus o cercetare întrucât a fost sprijinit Felix Diaz și generalul Villa, din Mexico, din partea Nemților.

DEPEȘI

In fața Verdunului.

Georg Queri, corespondentul ziarului „Berliner Tageblatt” scrie următoarele despre luptele dela Verdun:

Aici nu mai există noțiunea liniei întâi ori a celei de a doua. Terenul dinaintea Verdunului e traversat și îmbucațit de mii de șanțuri, cari merg cruciș și curmeziș. Francezul se ferește de bătălie pe câmp deschis și stăruie pe lângă lupta de tranșee care oferă mai mult prilej pentru violenții. Totuși felul cum să luptă astăzi e mult îndepărtat de războiul în poziții. Comandamentul francez s'a îngrijit și de o seamă de poziții de apărare la spate. Fotografiiile luate de pe aeroplane arată labirinte peste labirinte. Peste noapte ei construiesc linii și rețele nouă de sârme, cari au o mărime de necrezut. Niciodată nu a lucrat Francezul cu hârlețele, ca acuma. Pozițiile săpate în cursul celor 18 luni, nu sunt acum, decât un soi de coridoare întinse pentru întăriturile de câmp. Ele nu mai puteau încape masele imense de oameni. Armate întregi inundau șanțurile, vechi, așa încât au trebuit săpate

alte noi, spre a câștiga adăpost dinaintea Germanilor. Ei folosesc fiecare minută spre a înălța piedeci noi în fața dușmanului. Înaintarea Germanilor la Verdun a ținut toată Franța în încordare și de aceea sub influința gazetelor din Paris, comandamentul francez a a dănat la Verdun un uriaș număr de soldați. Ofițerii francezi prinși sunt încă tot optimiști, dar sperăm, că succese parțiale din săptămânile viitoare le vor modera acest optimism. Eroismul soldaților germani e de necrezut, Luptele din Rusia și marșurile din Sârbia sunt o jncărie pe lângă sforțările de aici. Pentru Francezi servește ca înjosire, că și în stilul oficial al peruncilor militare date de ei cuprind înjurii la adresa Germanilor*.

Trupele italiene ar fi trecut frontiera Epirului.

Salonichi. — O mare emoțiune domnește la Atena din cauza că ziarile publică știrile că un detașament de trupe italienești cuprinzând 6000 oameni ar fi trecut frontiera Epirului de Nord — de curând anexat de către Grecia.

Cu toate că primul ministru grec Scudelis a declarat în Camera că n'are nici o știre oficială în această privință, totuși o mare iritațiune a cuprins elementul militar.

Se mai anunță din Atena că trupele grecești concentrate în ultimul timp în Epirul de Nord au primit ordin de a se opune cu forța trecerii trupelor italienești pe teritoriul grecesc.

Debarcarea trupelor portugheze la Salonichi.

Salonichi. — Cu toate că Grecia s'a declarat de la început în contra unei debarcări a trupelor portugheze la Salonichi, paterile înțelegerii au notificat acum fără multe formalități guvernului grecesc că în curând vor fi debarcate în Salonichi trupe portugheze. Se presupune că soldații anglo-francezi vor fi retrași de pe acest front.

Turburări sângeroase în Irlanda.

Londra, 26 Aprilie. — Secretarul de stat pentru Irlanda, a declarat în Camera comunelor, că'n Dublin au izbucnit turburări grave. Palatul poștei a fost luat cu forță de rebeli, cari au tăiat orice legătură telegrafică. În timpul zilei au venit trupe cari sunt acum stăpâne pe situație. Au fost omorâte în cursul încăierărilor vreo 12 persoane, printre cari patru sau cinci soldați.

Londra, 27 Aprilie. — În Camera Comunelor mai mulți deputați au interpelat guvernul englez asupra turburărilor din Irlanda.

Prim ministrul englez, Asquith, a citit următoarea telegramă a vice-regelui:

Situația e mulțumitoare. Rankt Stefan Green este ocupat de miliție. 11 rebeli au fost omorâți. Știrile din provincie sunt liniștitoare.

Inspectorul general de poliție comunică, că voluntari naționaliști din Dreggheda s'au prezentat ca să sprijinească acțiunea guvernului, (Aplauze).

Asquith a mai comunicat că'n orașul și în județul Dublin a fost proclamată starea de asediu. S'au luat măsuri drastice pentru a înăbuși mișcarea de rebeliune și arestarea tuturor participanților. În afară de Dublin, domnește liniște în Irlanda, numai trei cazuri de tulburări mai mici s'au înregistrat și'n alte locuri. S'a hotărât ca străinătatea amicală să fie informată despre adevărata semnificație a acestor evenimente.

În Camera Lorzilor, ministrul Lord Lansdowne, referind despre situația din Irlanda a declarat că'n totul au fost omorâte în turburările din Dublin 15 persoane, iar 21 au fost rănite. Dintre polițiști au fost omorâți 5 și răniți 6.

Revoluția din Irlanda a fost pusă la cale de societatea Sinn-Fein. Căpetenia ei e Sir Roger Casement, care a fost descoperit tocmai când aducea un vapor de arme și muniții la țărmul Irlandei. Vasele de războiu englezești au scufundat vaporul acesta, iar pe Casement l-au prins. Ciocniri sângeroase s'au întâmplat în Dublin și în provincie, de aceea s'a proclamat stăruie peste întreaga Irlanda.

Noui trupe rusești au debarcat în Franța.

Aceste trupe rusești stau sub conducerea colonelului Wershakoski. Populația franceză a aruncat flori în calea soldaților ruși.

Petersburg, 27 Aprilie. — Comentând ordinul de zi al generalului Joffre, prin care anunță trimiterea trupelor rusești în Franța, presa rusă recunoaște că [această trimetere are numai o importanță morală prin care se afirmă fraternitatea de arme franco rusă. Armata franceză n'a avut așa perdeni mari la Verdun: ca să aibă trebuința de ajutorul aliaților.

Atentat împotriva legației bulgare

Rotterdam, 27 Aprilie. — În curtea ambasadei bulgare din Atena, a explodat o bombă, care însă n'a cauzat pagube însemnate.

Atacul flotei și Zeppelinurilor germane în potruva Angliei.

La 25 Aprilie, în zorii zilei, o parte din flota germană a bombardat cu bun succes fortificațiile și importante depozite militare din Great Yarmouth și Lowestoft. Apoi a luat sub foc un grup de mici crucișetore engleze și distrugătoare de torpiloare. Pe un crucișetor am văzut izbucnind un violent foc. Un torpilor distrugător și 2 vapoară de avangardă au fost scufundate. Una din aceste din urmă, era vaporul de pescari King Stephen, care dăunăzi, nu a voit să scape de la moarte echipajul Zeppelinului „L. 19", care era în pericol de înec. Echipajul acestui vapor de pescari a fost prins. Celelalte vapoare dușmane s'au retras. Din partea noastră nu-i nici o pierdere. Toate vapoarele noastre s'au întors neatînse. În acelaș timp cu atacul întreprins de o parte din flota noastră, o escadră de Zeppelinuri au bombardat în noaptea de 24 spre 25 Aprilie provinciile engleze de răsărit.

Au fost bombardate cu vădit succes stabilimentele industriale din Cambridge și Norwich, gara din Lincoln, bateriile din Winterion, Ipsvich, Norwich și Harvich, precum și vapoarele de avangardă de pe coasta engleză. Cu tot focul violent al bateriilor engleze, toate Zeppelinurile s'au întors în patrie neatînse. Aeroplanelor noastre din Flandra au bombardat cu efect în dimineața zilei de 25 Aprilie portul, fortificațiile și câmpul aviatic din Dunkirchen. Aeroplanelor s'au întors neatînse. Luptele de avangarde în fața coastelor belgiene începute la 24 Aprilie au fost continuate și la 25 Aprilie. De către forțele noastre navale, a fost grav avariat un torpilor englez și un vapor a fost scufundat, și echipajul acestuia a fost prins și adus la Zeebrüge.

Forțele noastre navale s'au întors neatînse din această acțiune. Dușmanul s'a retras apoi de la coasta Flandrei.

— La 25 Aprilie a fost scufundat de flota noastră în partea de sud a Mării Nordului, submarinul englez „E. 22". Doui marinari au fost salvați și prinși. Un submarin german în aceeaș zi a nimerit în acelaș loc cu o torpilă un crucișetor englez din clasa „Arethusa" de 3560 tone.

Șeful amiralității germane.

Ce zic Englezii?

— Iată acum în ce fel anunță știrile oficiale engleze despre acest atac german asupra Angliei:

La 4^{1/2}, dimineața a apărut aproape de Lovestoft o escadră germană de crucișetore de război și de crucișetore ușoare. Forțele navale engleze locale au pornit atacul contra ei. După 20 minute escadra germană s'a întors în Germania, urmărită de erucișetorele noastre ușoare și de distrugătoare. Pe coasta engleză, au fost omorâți 2 bărbați, o femeie și un copil. Pagubele materiale par neînsemnate, pe cât se știe până acum. Două crucișătoare engleze și un distrugător au fost nimerite, dar n'au fost scufundate.

Ministrul de război englez mai anunță că'n noaptea din urmă 4 ori 5 Zeppelinuri au întreprins atacul asupra coastelor dela Norfolk și Suffolk, aruncând vreo 70 bombe. Un om a fost greu rănit. Lipsesc alte amănunte despre victime. Zeppelinuri germane au bombardat în cursul nopții localitatea Kent și Essex. Primate de focul nostru — ele s'au întors fără să fi putut isprăvi ceva.

O infrângere a cabinetului englezesc.

Londra, 28 Aprilie. Ministrul de interne a înaintat casei de jos un proiect de lege pentru impunerea serviciului militar. În toate părțile, proiectul a fost aspru criticat, așa încât ministrul Asquith s'a văzut silit a-l retrage și a declara, că situația guvernului e foarte grea și că numai în cursul săptămânii viitoare va ști să spună, cum se va rezolvi criza.

Informațiuni

Sibiu, 28 Aprilie n.

Toma.

Cât de frumos se spune în evanghelie: „Venit-a Isus, încuiate fiind ușile și a stănut în mijloc și le-a zis: „Pace vouă!" Apoi a zis lui Toma: „Adu-ți degetul tău încoace și vezi mâinile mele și adu mâna ta și o pune în coasta mea și nu fii necredincios, ci credincios". Răspuns-a Toma și a zis: Domnul meu și Dumnezeu meu". Și Isus a zis: „Pentru că m'ai văzut, Tomo, ai crezut, fericii cei ce n'au văzut și au crezut".

În preajma noastră întâlnim afăția oameni, cari nu cunosc semnele vremii. Ei sunt ca Toma, îndoielnici și neîncredători și sfielnici în fața adevărului, care dăinuiește în etern.

Desființarea comisariatelor în Bănat. Se anunță oficial că comisariatele guvern-

mentale pentru comitatele Torontal, Bács-Bodrog și pentru orașele Neoplanta, Zombor și Panciova, au fost desființate în urma restabilirii stărilor normale în Ungaria de sud prin sfârșitul campaniei contra Serbiei.

Luptele din aer deasupra Cernăuțului. Deasupra Cernăuțului își dau dese întâlniri aeroplanelor rusești cu ale noastre. Mai dăunăzi un aeroplan rusesc se apropia din direcția Toporașului, altul din direcția frontierei românești și încă două din regiunea Boianului. S'au întâlnit în partea din vest a orașului, unde pluteau în înălțimile cerului, încât deabea se zărau ca puncte lucitoare în splendoarea soarelui de dimineață. Tunurile noastre de apărare îi întimpinară pe musafirii nepoftiți cu salve de ghiulele și numai nurașele fumului de praf ne arătau calea aeroplanelor dușmane. Deodată se avântă în spirare spre firmament doi piloți de ai noștri. Focul tunurilor de apărare încetează. Două dintre aeroplanelor rusești o iau la sănătoasa în direcția Prutului, aruncând în urma lor o dără de bombe, cam 15—20, care însă nu fac altă ispravă decât numai sfarmă acoperișul unei căsuțe, răbind ușor unele femei. Deodată se încinge o luptă crâncenă între un mare aeroplan rusesc și un avion austriac, al cărui pilot reușește în urmă să lovească aeroplanul dușman cu focul său de mitralieră, astfel că acesta se văzu silit să o ia înspre Boian, unde căzu în spațiul dintre liniile rusești și frontul nostru. În acel moment pilotul rusesc și aeroplanul său fură nimiciți de gloanțele care zburau din liniile frontului nostru.

Cântece fără țară. Foia Poporului Român din Budapesta scrie: „Cântece fără țară” este titlul noului volum de poezii ale lui Octavian Goga, ce-a apărut în București. Cuprinzând mai mult versuri sociale și politice, — se înțelege că și aprecierile critice ale presii din România variază după ținuta politică a ziarelor. Așa „Adevărul” (ententist) scrie:

„Este o continuitate atât de firească și atât de necesară între acela care a scris „Ne chiamă pământul”, „Din umbra zidurilor”, „Strigăte în pustiu” și „Cântece fără țară”, încât dacă într-o zi ar dispărea numele autorului, istoricul literar ar putea lesne stabili că ele au avut unul și același părinte sufletesc.

„Cântecele fără țară” ale lui Octavian Goga au ceva din tăria unui braț vânjos, nimic din desmierdarea moleșită a unei mâini înmănușate, foarte mult din zguduirea unei voinți care te trezește din beția neutrală.

Poetul Octavian Goga, premiat de Academia când a cântat țarinele, fetele și bisețele din Ardeal, nu va mai fi premiat de Academia română care e și ea o imagină a României neutrale! Cântărețul acesta pribeag a ajuns un incomod pentru România diplomatică. Feciorul popei de lângă Murăș nu s'a adaptat încă României neutrale, el e un trouble fete (un turburător de sărbătoare) pentru România neutrală:

Unde ți-e credința, unde ți-e altarul.
Țară fără jertfă, țară neutrală?
Se va stinge odată focul de Gomoră
Și într'a păcii mândră clipă triumfală
Când întreg pământul se va prinde în horă,
Cine ți-a fi frate, cine ți-a fi soră,
Țară fără prieteni țară neutrală.

Ziarul „Eclair des Balkan” are însă cu totul altă părere despre volumul cel nou al d. lui Goga.

— Versurile lui Goga sînt lipsite de seriozitatea literară, vedem mai mult influență rusească în ele.

Domnule Goga, e o mare neghiobie, să trăiască cineva în străinătate, atunci când pământul strămoșesc e în mare pericol, când mâini dușmane caută să tulbure somnul cel de veci al părinților și fraților noștri. Dacă ai fi intrat în armata austro-ungară n'ai fi luptat pentru maghiari — după cum susții d. ta — ci pentru petecul de pământ ce e al tău și al morților tăi, pentru cătunul în care ai văzut lumina zilei, unde odihnesc strămoșii, unde ți-ai petrecut anii de copilărie și unde ți-ai sărutat iubita pentru prima dată.

Dar, ne-a fost dat ca Goga să se stabilească în mijlocul nostru. Își bea coia treau-ul la Capșa, și ne ține într'o grează continuă, cu frazele versurilor lui fără de țară.

Dar, dragă domnule, avem noi vre-o vină? De ce ai fugit de acasă? De ce ți-ai călcat datoria față de pământul strămoșesc? Acestea sunt lucruri, pe cari Goga găsește cu cale să nu le înțeleagă. Goga crede conform filozofiei sale comune și a versurilor lui lăbărțate, că patria nu e altceva, decât o frază sonoră din întrunirile politice. Nu! Patria — precum se învață în școlile românești și ori unde în lume — e pământul unde ne-am născut, unde ne sunt îngropați părinții, unde ne-am trăit zilele de bucurie și de durere, unde își dorm strămoșii noștri somnul de veci. Goga crede, că patria lui e în sala Daciei, în mijlocul nenumăraților pierde vară cari de obicei populează adunările politice ale diferiților aventurieri. Versurile lui Goga n'au patrie, pentru că nici autorul lor nu are cuvântul moral, ca să înțeleagă noțiunea de patrie.

Nici rusofilul „Adevărul” nu neagă că steaua lui Goga a apus. Ziarul „Adevărul” publică spicuri din versurile lui Goga, dar de acelea, cari sunt potrivite să-l facă pe autorul lor de răs. Într'o poezie intitulată „Ba la palat” Goga scrie, că factoare de gală se îndreaptă spre balul de la Curte, dar ei privește numai la toate acestea, căci pentru dânsul nu-i loc acolo. În altă poezie mărturiseste, că în București îl privesc de străin pe refugiat și se tânguie:

Și printre voi îmi duc povara
Stropit de răs și de noroi,
Căci vai de cine-și pierde țara
Ca să și-o ceară dela voi.

Cinematograful Apollo. Sâmbătă și Duminecă: Prof. Nick Fantom, a treia aventură, legenda Robertson, dramă detectivă senzațională în 4 acte și un program bogat de întregire.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”.

Numeri singuratici din Foia Poporului

se află la următorii vânzători în orașele:		
Abrud: Ioan Tengher	Dej: Mühlberg Jenő	Sânciorn: Nicolae Răchitan
Alba-Iulia: Publius Murășan	Dobra: M. Hereșiu	Satul uou: Emilia Bogdan
Arad: Librăria Klein Mór	Ghioroc: Augustin Butariu	Sebeșul vâsesc: Librăria Erich Hutter
Băla: Ioan Belea	Hajmoskér: Librăria Szabó Károly	Sibiu: Librăria „Foia Pop.” Trafica Barbu
Beiuș: Librăria „Doina”	Iateg: Nicolae Shucea	— Herm. Frank
Bistrița: F. Stolzenberg	Hunedoara: Nicolae Țința	— Karl Engber
Blaș: Librăria Seminariale	Königsfeld-Brünn: Vilbald Sobol	— Luise Knop
Brad: Librăria „Minerva”	Lipova: Onuș Moldovan	— Laj. v. Németh
Brașov: „Brassoi Lapok”	Luzoj: Librăria Gh. Țăranu	— Jahota
Brünn: Fried. Irrgang Brüder Witzek Arnold Borkovec Fany Endlicher	Orăștie: Weiss Dezső	I. Binder
Cluj: Petru Barișiu Grünfeld Jozsefné Jokai Tözsde Luday Tözsde	Oravița: Librăria I. E. Țăranu	Turda: Librăria Poporală
Deva: Libr. Schuller Albertné	Rădăuți: Samuel Harth	Vârșet: Amalia Kirchner
	Rășinari: Bucur Țincu	Viena: Comitetul de caritate al Capetei române pen- tru soldați rom. răniți, (le imparte gratis)
	Săliște: Dumitru B. Comșa	Ilie Radu, I Walfischg. 8 Trafica A. Locatelli VII Mariahilferst. 72
		Vințul de jos: Filiala „Ardeleana”

În toate aceste locuri se află „Foia Poporului” în ziua primă sau a doua după trimiterea din Sibiu, după cum e depărtarea.

Foia de Joi-Dumineca costă 10 bani, cea de Marția și Sâmbăta 8 bani

Cine ar dori să vândă foia, sau să recomandă vânzători de în țările și satele unde nu sunt, se binevoiască să scrie la Adm. „Foia Poporului”, de unde va primi condițiile. De la vânzarea de foi se poate avea un câștig destul de bun.

Spre orientarea noilor abonați.

După cum am anunțat, numărul de Sâmbăta, 2 Aprilie v. din „Foia Poporului” s'a trimis tuturor abonaților foii noastre de Dumineca. Rugăm deci pe toți aceia, cari doresc să aboneze foia de Marția și Sâmbăta, să binevoiască a pune la postă cât mai curând prețul abonamentului, ca astfel să le putem trimite toate foile regulat și pe mai departe. Numerele ce lealte se trimit numai abonaților, cum și celorce vor trimite banii în zilele proxime.

Pentru trimiterea abonamentului am adaus la foia de la 2 Aprilie v. mandate postale. Abonații vechi sunt rugați a scrie lângă numărul 15, care e tipărit pe mandat, sus în colțul din stânga, și numărul foii de pe adresa cu care primesc acum gazeta. Prin aceasta ne ușurează foarte mult controlarea în cărți, fiindcă așa dăm mai ușor de adresa lor cea veche. Abonații cei noi sunt rugați a scrie pe cuponul mandatului, că ei acum abonează întâi foia.

Cătră toți cetitorii noștri, inteligenți și țărani dela sate, ne adresăm cu rugarea, să binevoiască a lăți cât mai tare foia noastră în cercul cunoșcuților lor.

„Foia Poporului” se poate abona: cea de Dumineca singură, ca și până acum, sau la o altă cu cea de Marția și Sâmbăta. (Foile de Marția și Sâmbăta nu se pot însă abona decât numai amândouă laolaltă). Prețul abonamentului este:

Foia de Dumineca:

Pe un an . . . . . K 5.40
Pe o jumătate de an . . . . . „ 2.70

Foia de Marția și Sâmbăta:

Pe un an . . . . . „ 8—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 4—
Pe trei luni . . . . . „ 2—
De acum până la Anul nou „ 6—

Cine dorește să cunoască „Foia Poporului”, să ne scrie pe o simplă cartă postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foia de Dumineca, Marția sau Sâmbăta, după cum va dori.